

Streszczenie sprawozdania z działalności Zarządu SNPL za kadencję (maj 2017 r. – wrzesień 2020 r.)

Streszczenie sprawozdania z działalności Zarządu SNPL za kadencję jest oparte na wytycznych walnego zebrania z roku 2017, rocznych planach działalności Zarządu SNPL, harmonogramach posiedzeń Zarządu i innych dokumentach oraz na trzech sprawozdaniach rocznych. Roczne plany działalności Zarządu SNPL, harmonogramy posiedzeń Zarządu oraz trzy roczne sprawozdania obecnej kadencji Zarządu są zamieszczone na stronie internetowej SNPL¹.

I. Działalność organizacyjno-statutowa:

Skład osobowy SNPL: W kwietniu 2017 r. na liście Stowarzyszenia mieliśmy **63** członków zwyczajnych i 4 członków wspierających, 2 członków honorowych, a także 4 członków seniorów. **Obecnie SNPL liczy: 75** członków zwyczajnych, **5** członków wspierających, **4** członków seniorów oraz **4** członków honorowych.

W czasie obecnej kadencji członkami SNPL zostali:

dr Barbara Borowska, dr Tomasz Snarski, dr Alina Zawadzka, dr Elżbieta Rojowska, doc. dr Mirosław Dawlewicz, dr Renata Karpicz, dr Henryk Mordas, dr Monika Pokorska-Iwaniuk, dr Regina Łaszakiewicz, dr Kamil Pecela, dr hab. Gustaw Juzala, dr hab. Monika Tomkiewicz. Po obronie doktoratu członkami zwyczajnymi zostali: dr Alicja Małewska i dr Tomasz Bożerocki. Na członka wspierającego zostali przyjęci: mgr Ilona Lewandowska, mgr Monika Bogdziewicz oraz mgr Jan Kondratowicz.

Członkami honorowymi SNPL zostali dwaj profesorowie: **prof. dr hab. Tadeusz Łozowski** oraz **prof. dr hab. Zdzisław Julian Winnicki** (Uniwersytet Wrocławski, Polska). W minionej kadencji odeszli od nas śp. **prof. dr hab. Edward Szpilewski** i śp. **doc. dr Mieczysław Melūnas**. Z listy członków SNPL został skreślony **dr Witold Filistowicz**.

¹ <http://www.snpl.lt/index.php>.

Zarząd SNPL pracował w składzie: **prof. dr Henryk Malewski** (prezes), **doc. dr Barbara Dwilewicz**, **doc. dr Irena Fedorowicz** (sekretarz naukowy), **dr Jan Kolenda**, **dr Elżbieta Kuzborska**, **doc. dr Katarzyna Miksza** (skarbnik), **doc. dr Krystyna Moroz-Łapin**, **prof. dr Wojciech Stankiewicz** (zastępca prezesa), **dr Mirosław Szejbak**.

Do **Komisji Rewizyjnej** wchodził: prof. dr Ryszard Burda, dr Stanisław Hejbowicz i dr Wiktoria Medelienė.

W **Radzie Naukowej „Rocznika SNPL”** mamy 6 przedstawicieli SNPL: prof. dr Henryk Malewski, prof. dr hab. Romuald Brazis, dr hab. Henryka Ilgiewicz, prof. dr hab. Maciej Marszał, prof. dr Aleksander Waszkiewicz, dr hab. Jarosław Wołkonowski. Do rozszerzonego w 2016 r. Kolegium Redakcyjnego „Rocznika SNPL” wchodzi: dr Mirosław Szejbak, doc. dr Barbara Dwilewicz, dr Barbara Borowska, doc. dr Irena Fedorowicz, doc. dr Krystyna Moroz-Łapin, doc. dr Kinga Geben, dr Monika Pokorska-Iwaniuk, mgr Monika Bogdziewicz, dr Jan Kolenda.

Walne zebrania i posiedzenia Zarządu SNPL. Za kadencję mieliśmy 6 walnych zebrań i 34 posiedzenia Zarządu. Posiedzenia Zarządu SNPL były przeprowadzane regularnie, z kilkoma wyjątkami. W trakcie obecnej kadencji mieliśmy szereg różnorodnych posiedzeń i spotkań w mniejszych grupach, były to posiedzenia Kolegium Redakcyjnego „Rocznika SNPL”, spotkania komitetów organizacyjnych konferencji SNPL, posiedzenia Komisji Konkursowych. Odbyły się dwa spotkania z cyklu „Wieczory Prezesów”. W działalności organizacyjnej były z powodzeniem wykorzystywane współczesne środki komunikacji. Tradycyjnie, 6 stycznia każdego roku kadencji odbywały się spotkania świąteczne członków i sympatyków SNPL.

Zarząd pracował według zatwierdzonych **rocznych planów** działalności, a jego posiedzenia odbywały się zgodnie z zatwierdzonymi **harmonogramami**.

Aktualizowaliśmy Regulaminy Konkursów SNPL na najlepszą pracę naukową i najlepszą pracę kwalifikacyjną. Opracowaliśmy projekt i zamówiliśmy wykonanie odznaczenia – **Krzyża Zasługi SNPL *Scientiae Fidelis*** (Wierny Nauce) **dwóch klas**.

W roku 2019 SNPL **przewodniczyło w działalności EFPSNT**, co było powiązane z licznymi różnorodnymi pracami organizacyjnymi, logistycznymi i naukowymi (więcej patrz – sprawozdanie Zarządu SNPL za okres maj 2019 r. – wrzesień 2020 r.).

Szereg członków SNPL w tej kadencji na mocy postanowienia prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej otrzymało wysokie odznaczenia: Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi RP odznaczeni zostali dr hab. Henryka Ilgiewicz i dr Aleksander Sokołowski. Złote Krzyże Zasługi otrzymali: doc. dr Irena Fedorowicz, doc. dr Kinga Geben, doc. dr Mirosław Dawlewicz, dr Marian Grygorowicz, prof. dr Henryk Malewski, dr Leon Sokołowski, prof. dr Wojciech Stankiewicz, dr Józef Szostakowski, dr Eugeniusz Wasilewski. Szereg osób otrzymało dyplomy od Premiera Rządu RL lub Departamentu ds. Mniejszości Narodowych. Z okazji 30-lecia SNPL i aktywnej działalności w Stowarzyszeniu 32 osoby otrzymały Krzyże Zasługi SNPL *Scientiae Fidelis*.

Za obecnej kadencji kilka osób weszło na nowy poziom naukowo-dydaktyczny, np. tytuł naukowy profesora otrzymała Joanna Bumbul, stopień naukowy doktora habilitowanego – Alina Grynia i Monika Tomkiewicz.

II. Działalność naukowa:

Udział członków Stowarzyszenia w konferencjach naukowych i reprezentowanie SNPL. Większość członków Stowarzyszenia uczestniczyła w różnorodnych konferencjach w kraju i za granicą i w pierwszej kolejności afiliowało swoje uczelnie lub inne organizacje, ale też reprezentowało SNPL.

Szczególną trybuną na prezentację działalności SNPL był **V Kongres Polskich Towarzystw Naukowych w Świecie**, zorganizowany przez Polską Akademię Umiejętności w Krakowie w październiku 2017 r. Jako prezes SNPL miałem możliwość uczestniczenia w jego obradach i wygłoszenia referatu o naszej organizacji. Na Kongresie była specjalna plansza poświęcona działalności SNPL, a w końcu roku 2018, na podstawie wygłoszonych na Kongresie referatów, została wydana książka. W tej publikacji został zamieszczony artykuł naukowy o powstaniu, historii i aktualnej działalności SNPL, który opracowali wspólnie wszyscy dotychczasowi prezesi Stowarzyszenia.

W dn. 11–14 września 2019 roku w Pułtusku odbyło się II Światowe Forum Nauki Polskiej poza Granicami Kraju zorganizowane przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, w którym aktywnie uczestniczyła grupa członków SNPL w składzie: prof. dr hab. Romuald Brazis (*online*), doc. dr Barbara Dwilewicz, dr Renata Karpicz, prof. dr Henryk Malewski,

prof. dr Wojciech Stankiewicz, dr Mirosław Szejbak². Podczas Forum wygłosiliśmy referaty, uczestniczyliśmy w dyskusjach panelowych i opracowaniu uchwał.

W czasie obecnej kadencji Zarząd zorganizował dwie znaczące **międzynarodowe interdyscyplinarne konferencje naukowe**:

1. W 2018 r. była to V Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa *Setna rocznica rozpadu imperiów. Państwa narodowe a kwestia mniejszości narodowych w Europie* (aspekty historyczne, społeczno-polityczne, prawne i kulturowe), w której uczestniczyło około 100 osób, wygłoszono ponad 60 referatów. Wśród gości konferencji byli: posłowie na Sejm Republiki Litewskiej Rita Tamašunienė, Jarosław Narkiewicz, Wanda Krawczonok, Michał Mackiewicz, Czesław Olszewski, poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Bożena Kamińska, Dyrektor Departamentu ds. Mniejszości Narodowych przy Rządzie Republiki Litewskiej dr Vida Montvydaitė oraz zastępca Ambasadora RP w Republice Litewskiej Grzegorz Poznański, a także inni przedstawiciele władzy.

List do uczestników konferencji przesłał J.E. Andrzej Duda, Prezydent RP. List przeczytał Doradca Prezydenta RP dr Bogusław Winid.

Wśród uczestników konferencji najwięcej przedstawiciele mieliśmy z Polski i Litwy, ale były też osoby, które reprezentowały Czechy, Niemcy, Włochy.

2. W 2019 r. została przeprowadzona VI Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa pt. *Od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej i...* (aspekty historyczne, społeczno-polityczne, prawne i kulturowe), w której uczestniczyło około 130 osób, wygłoszono około 80 referatów. Na konferencji mieliśmy dużą grupę gości honorowych. Wśród uczestników konferencji najwięcej przedstawiciele mieliśmy z Polski i Litwy, ale były też osoby, które reprezentowały Czechy, Niemcy, Włochy, Wielką Brytanię, Białoruś i Ukrainę.
3. Zaplanowana na 2020 r. VII Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa pt. *Wojna polsko-bolszewicka i jej implika-*

² Szerzej o tym zob.: *II Światowe Forum Nauki Polskiej poza Granicami Kraju (Pul-tusk, Polska)*, „Rocznik SNPL”, 2019, t. 19, s. 480–482.

cje dla Europy (aspekty historyczne, geopolityczne, ekonomiczne i kulturowe) nie odbyła się z powodu pandemii COVID-19.

W latach 2017–2019 SNPL wspierało i było współorganizatorem międzynarodowej cyklicznej konferencji *Nauka a jakość życia*, której głównym organizatorem było Universitas Studiorum Polona Vilnensis (Prezes – prof. Romuald Brazis). Na tych konferencjach zawsze wśród referentów byli obecni członkowie SNPL.

Kilku członków SNPL w grudniu 2017 r. uczestniczyło w międzynarodowej konferencji poświęconej 150. rocznicy urodzin Marszałka Józefa Piłsudskiego, która się odbyła w Ratuszu Wileńskim, co możemy uznać za ewenement w stosunkach polsko-litewskich.

W lutym 2018 r. prof. Henryk Malewski i prof. Jarosław Wołkonowski uczestniczyli w konferencji zorganizowanej przez Departament ds. Mniejszości Narodowych Litwy, która była poświęcona problematyce tożsamości narodowej mniejszości narodowych Litwy („Tautinių mažumą tapatybės diskursas”).

Prof. dr Wojciech Stankiewicz i dr Mirosław Szejbak, jako przedstawiciele SNPL, w dn. 13–15 czerwca 2019 r. uczestniczyli w Krakowie w IV Światowym Zjeździe Inżynierów Polskich oraz XXVI Kongresie Techników Polskich, gdzie mieli wystąpienia i byli panelistami³.

Na zakończenie przewodnictwa w EFPSNT w dn. 11 października 2019 r. SNPL zorganizowało międzynarodową konferencję naukowo-techniczną pt. *Rola nauki i techniki w szybko zmieniającej się rzeczywistości*. Na konferencji wśród referentów byli członkowie SNPL: prof. dr Wojciech Stankiewicz, dr Jan Kolenda, mgr Marzena Mackojć-Sinkevičienė, a pierwsi dwaj też przewodniczyli obradom⁴. Na tej konferencji z treściwym referatem wystąpił Minister Komunikacji w Rządzie Republiki Litewskiej Jarosław Narkiewicz.

W dn. 26–27 września 2019 r. z inicjatywy Litewskiego Państwowego Instytutu Badawczego Centrum Nauk Fizycznych i Technologicznych (FTMC) oraz Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej na Litwie odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Litwa–Polska: Warsztaty z Fizyki i Technologii* (Lithuania–Poland Workshop on Physics and Tech-

³ Szerzej o tym zob.: *IV Światowy Zjazd Inżynierów Polskich i XXVI Kongres Techników Polskich*, „Rocznik SNPL”, 2019, t. 19, s. 477–479.

⁴ Szerzej o tym zob.: *Rola nauki i techniki w szybko zmieniającej się rzeczywistości*, „Rocznik SNPL”, 2019, t. 19, s. 465–469.

nology), którą wspierało nasze Stowarzyszenie, a szereg jego członków aktywnie uczestniczyło w pracach organizacyjnych i obradach (dr Renata Karpicz, prof. dr Wojciech Stankiewicz, dr Henryk Mordas i mgr Marzena Mackojć-Sinkevičienė)⁵.

W dn. 12–15 października 2019 r. Stowarzyszenie Elektryków Polskich z okazji swego stulecia zorganizowało w Wilnie szereg imprez, których kulminacją była konferencja naukowa *Rozwój elektryki w Wilnie i działalność Stowarzyszenia Elektryków Polskich*, organizacyjnie wsparta przez Zarząd SNPL⁶.

Działalność wydawnicza. Naszą sztandarową pozycją jest „Rocznik SNPL”. Od 2014 r. jest on wydawany regularnie, co jest zasługą Kolegium Redakcyjnego i jego Rady Naukowej. Za te lata wydaliśmy 6 tomów.

Warto zaznaczyć, że czasopismo „**Rocznik Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy**” (ISSN 1822-3915) pozytywnie przeszło proces ewaluacji ICI Journals Master List 2014, której wynikiem jest przyznanie wskaźnika ICV (Index Copernicus Value) w wysokości **31,06** pkt. Wskaźnik ICV za rok 2015 wzrósł do **44,20**, a za rok 2018 wskaźnik ICV wynosił już **65,37** pkt.

Uczestnictwo w projektach badań naukowych

Były prowadzone rozmowy z kilkoma podmiotami z Polski o możliwościach opracowania wspólnych projektów naukowo-badawczych. Były opracowane i wysłane listy intencyjne o ewentualnym udziale SNPL w tych projektach. Udany przykładem może służyć projekt „*Wiedza bez barier – innowacyjne metody nauczania osób dorosłych*”, przygotowany przez naukowców z Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej wspólnie z kolegami z Czech, Łotwy i członkami naszego Stowarzyszenia. Ten projekt otrzymał finansowanie z programu *Erasmus+*. **Opracowanie bazy danych publikacji członków SNPL.** Niestety, ale realizacja tego punktu napotyka określone trudności, gdyż pomimo wielokrotnych przypomnień tylko pewna część naszych członków przesłała listę swoich publikacji.

⁵ Zob.: „Rocznik SNPL”, 2019, t. 19, s. 453–457.

⁶ *Uroczystości jubileuszowe w Wilnie z okazji 100-lecia Stowarzyszenia Elektryków Polskich*, „Rocznik SNPL”, 2019, t. 19, s. 458–460.

III. Działalność kulturalno-oświatowa, edukacyjna i promująca naukę

Przygotowaliśmy i przeprowadziliśmy konkursy:

- **Konkurs (2018) na najlepszą pracę kwalifikacyjną (magisterską lub licencjacką) w dziedzinie szeroko pojmowanej problematyki Wileńszczyzny.** W końcu br. będzie podsumowana trzecia edycja tego konkursu;
- **Konkurs (2017 i 2019) na najlepszą pracę naukową, projektową lub popularyzatorską w dziedzinie szeroko pojmowanej problematyki Wileńszczyzny dla młodego adepta nauki (członka lub sympatyka SNPL).**

Jako przedstawiciele SNPL wygłosiliśmy szereg wykładów dla słuchaczy Uniwersytetu i Akademii Trzeciego Wieku. Uczestniczyliśmy też w przeprowadzaniu innych prelekcji, w tym również w szkołach Wilna i Wileńszczyzny. Członkowie SNPL i jego Zarządu niejednokrotnie udzielali wywiadów dla mediów, uczestniczyli w programach radiowych i telewizyjnych. W numerze 4 czasopisma *Tautinių bendrijų namai* (założycielem tego czasopisma jest Departament ds. Mniejszości Narodowych przy Rządzie Republiki Litewskiej) za rok 2017 ukazał się wywiad z Henrykiem Malewskim o SNPL⁷.

Realizując cele działalności kulturalno-oświatowej oraz dążąc do integracji członków Stowarzyszenia, każdego roku przeprowadzaliśmy tradycyjną akcję „Znicz” – w Dzień Zaduszny zapalaliśmy znicze na grobach profesorów Uniwersytetu Wileńskiego i Uniwersytetu im. Stefana Batorego oraz wybitnych inżynierów wileńskich. Przedstawiciele SNPL składali kwiaty na Rossie w dniach 3 maja i 11 listopada. Nasi członkowie, jako przedstawiciele Stowarzyszenia, uczestniczyli w spotkaniach i imprezach organizowanych przez inne organizacje i stowarzyszenia polskie na Litwie. Organizowaliśmy wycieczki krajoznawcze.

IV. Współpraca krajowa i międzynarodowa

Współpraca z podmiotami krajowymi i zagranicznymi jest jedną z ważnych form działalności Stowarzyszenia, która jest wpisana do Statutu SNPL. Mamy dobre kontakty z Ambasadą RP na Litwie i jej Wydziałem

⁷ <http://www.tbn.lt/files/File/Zurnalai/2017/TBN%20Nr63-web.pdf>.

Konsularnym w Wilnie, dzięki czemu zrealizowaliśmy szereg projektów. Współpracujemy z Fundacją *Pomoc Polakom na Wschodzie* oraz Stowarzyszeniem *Wspólnota Polska*. Ta współpraca umożliwia organizowanie naszych konferencji.

SNPL prowadzi też aktywną współpracę z EFPSNT, o czym świadczą pojawiające się stale informacje na ten temat w kwartalniku EFPSNT *Info Flash*. Działalność taka jest prowadzona również z Polskim Towarzystwem Myśli Politycznej (prezes PTMP prof. Maciej Marszał jest członkiem SNPL oraz członkiem Rady Naukowej „Rocznika SNPL”), PUNO (obecny Rektor PUNO prof. Tomasz Kaźmierski i była Rektor prof. Halina Taborska są w Radzie Naukowej Rocznika SNPL, pracownicy PUNO uczestniczyli w naszych konferencjach, a Agata Błaszczyk była przez rok redaktorem streszczeń angielskich w „Roczniku SNPL” za rok 2016, itd.), Towarzystwem Naukowym Płockim, Uniwersytetem Wrocławskim (aktywnie uczestniczą w naszych konferencjach, publikują swoje prace w „Roczniku SNPL”), Wyższą Szkołą Biznesu w Dąbrowie Górniczej (projekt badawczy *Wiedza bez barier*) oraz szeregiem innych. W wymiarze krajowym prowadzimy aktywną współpracę z USPV, DKP i innymi. Intensyfikacji wymaga współpraca z Filią UwB w Wilnie, STIPL i EFHR. Istnieje potrzeba nawiązania bardziej ścisłych kontaktów z Macierzą Szkolną, Stowarzyszeniem Prawników Polskich na Litwie i innymi. Musimy podkreślić, że ta współpraca musi być oparta nie na towarzyskich kontaktach, ale powinna być powiązana z naszymi zadaniami statutowymi i w pierwszej kolejności z działalnością naukową.

Mamy już określone wyniki współpracy z Departamentem ds. Mniejszości Narodowych. Nawiązaliśmy rzeczowy kontakt z szeregiem litewskich naukowców, którzy uczestniczyli w naszych konferencjach, publikowali swoje prace w „Roczniku SNPL”. Przykładem takich osób są dr Rimantas Miknys (obecnie już były dyrektor Instytutu Historii Litwy) czy prof. dr hab. Alvydas Nikžentaitis. Ostatnio nawiązaliśmy kontakt z naukowcami z Akademii Obrony Kraju Litwy.

V. Informacja o stanie majątkowym i finansowym zostanie przedstawiona w sprawozdaniach skarbnika SNPL i Komisji Rewizyjnej

Oceniając jednym zdaniem sprawy finansowe Stowarzyszenia, można stwierdzić, że działalność SNPL odbywała się zgodnie z aktualnym ustawodawstwem, a wydatki nie przekraczały otrzymanych z różnych źródeł wpłat. Sprawozdania skarbnika SNPL i Komisji Rewizyjnej są samodzielnymi dokumentami uzupełniającymi sprawozdanie Zarządu SNPL.

Prof. dr Henryk Malewski
Prezes Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy